

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ТЕХНОЛОГІЙ ТА ДИЗАЙНУ

ПОЛІТИЧНА СИСТЕМА СУЧАСНОГО СУСПІЛЬСТВА

Навчальний посібник

Рекомендовано Вченою радою Київського національного
університету технологій та дизайну
для студентів економічних спеціальностей

Київ
КНУТД
2015

УДК 321.01(075.8)

ББК 66.01я73

П 50

Рекомендовано Вченою радою Київського національного
університету технологій та дизайну як навчальний посібник
для студентів економічних спеціальностей
(Протокол № 6 від 25 лютого 2015)

Колектив авторів:

Мадіссон В. В. – д-р іст. наук, проф., проф. кафедри філософії, політології,
українознавства КНУТД;

Кадлубович Т. І. – канд. політ. наук, доц., доц. кафедри філософії,
політології, українознавства КНУТД;

Черняк Д. С. – канд. соц. наук, доц., доц. кафедри філософії, політології,
українознавства КНУТД;

Пархоменко Н. В. – ст. викладач кафедри філософії, політології,
українознавства КНУТД.

Рецензенти:

Тертичка В. В. – д-р наук державного управління, проф., завідувачий
кафедрою державної політики та суспільного розвитку НАДУ при Президентові
України;

Льїн В.В. – д-р філос. наук, проф. кафедри економічної теорії, макро- та
мікроекономіки Київського національного університету імені Тараса Шевченка.

Мадіссон В. В.

П 50 Політична система сучасного суспільства: навчальний посібник
/ В. В. Мадіссон, Т. І. Кадлубович, Д. С. Черняк та ін. – К.: КНУТД, 2015. –
184 с.

ISBN 978-966-7972-48-6

В навчальному посібнику розкрито зміст основних тем курсу
«Політологія». Самостійно працюючи з посібником студенти отримують
уявлення про сутність, структуру та механізм функціонування політичної
системи; природу, походження та призначення держави, форми державного
правління та державного устрою, співвідношення держави та громадянського
суспільства; динаміку політичного процесу; сутність, генезис та роль партій
в політичному процесі. В навчальному посібнику представлено список
літератури до кожної теми, питання для самоконтролю, тестові завдання, що
можуть бути використані для перевірки своїх знань студентами.

УДК 321.01(075.8)

ББК 66.01я73

ISBN 978-966-7972-48-6

© В. В. Мадіссон, Т. І. Кадлубович,
Д. С. Черняк, Н. В. Пархоменко, 2015
© КНУТД, 2015

Зміст

Вступ	4
Розділ 1. Політична система суспільства	6
Системний підхід як універсальний загальнонауковий підхід.....	6
Системність політики та політичні системи.	8
Моделі політичної системи.	10
Структура політичної системи.	19
Функції політичної системи.....	24
Типологія політичних систем.	25
Закономірності функціонування та розвитку політичних систем.	34
<i>Питання для самоконтролю</i>	37
<i>Література</i>	37
Розділ 2. Політичний процес	39
Сутність і зміст політичного процесу.....	39
Форми перебігу і стадії політичного процесу.....	46
Технологія прийняття політичних рішень.	49
<i>Питання для самоконтролю</i>	53
<i>Література</i>	53
Розділ 3. Держава як основний інститут політичної системи суспільства ..	55
Поняття, сутність та ознаки держави.....	56
Теорії походження держави.....	58
Функції держави.....	64
Типи держав.....	67
Форми держави	69
Вищі органи сучасної держави та поділ державної влади. Механізм держави.	75
Принципи організації та діяльності державного апарату.....	77
Види органів держави. Поділ влади як принцип організації роботи державного апарату	78
<i>Питання для самоконтролю</i>	83
<i>Література</i>	83
Розділ 4. Правова держава та громадянське суспільство	86
Політико-правові основи правової держави та громадянського суспільства.	87
Історія та еволюція ідеї правової держави та громадянського суспільства. ...	89
Концепції правової держави і громадянського суспільства.....	91
Правова держава і громадянське суспільство: Політологічний контекст.	96
<i>Питання для самоконтролю</i>	104
<i>Література</i>	104

Розділ 5. Політичні партії та партійні системи	107
Поняття політичної партії. Соціальна природа, ознаки та історія виникнення політичних партій	108
Функції політичних партій та їх роль в політичному процесі	116
Типологія політичних партій	119
<i>Питання для самоконтролю</i>	129
<i>Література</i>	130
<i>Додаткова література</i>	132
Тестові завдання	133
Алфавітний покажчик	165
Іменний покажчик	176